



ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330  
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-97  
E-mail: [aznakay@tatar.ru](mailto:aznakay@tatar.ru)  
[adm-aznakay@mail.ru](mailto:adm-aznakay@mail.ru)

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре, 423330  
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97  
E-mail: [aznakay@tatar.ru](mailto:aznakay@tatar.ru)  
[adm-aznakay@mail.ru](mailto:adm-aznakay@mail.ru)

## ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«30» июль 2019 ел

## КАРАР

№ 239

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәсгут авылының «Чишмә» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә яңа редакциядә Уставы турында

Россия Федерациясенә «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 ел 273 – ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәсгут авылының «Чишмә» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә Уставын яңа редакциядә, кушымта нигезендә, расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чалпы авылының «Чулпан» балалар бакчасы мөдире (Тажиева Я.Г.) гамәлдәге законнар нигезендә Уставны гамәлдәге законнар нигезендә яңа редакциядә дүрләт теркәвен үткәргәгә вәкаләтле.

3. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 12.04.2016 ел 121 номерлы «ТР Азнакай муниципаль районы Илбәк авылының «Чулпан» балалар бакчасын, ТР Азнакай муниципаль районы Мәсгут авылының «Чишмә» балалар бакчасына кушу формасында, Филиал буларак, үзгәртеп кору» карары белән расланган Азнакай муниципаль районы Мәсгут авылы «Чишмә» балалар бакчасы» муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе Уставын яңа редакциядә, үз көчен югалткан дип санарга.

4. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» : <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет - телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Р. Гыйләжевка йөкләргә.

Житәкче

А.Х.Шәмсетдинов

РАСЛАНГАН»  
Азнакай муниципаль районы  
Башкарма комитеты карары белән  
« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2019 № \_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ Шәмсетдинов А.Х.

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәсгут авылының «Чишмә»  
балалар бакчасы муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесә  
У С Т А В Ы**

## I. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Әлеге Устав Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәсгут авылының «Чишмә» балалар бакчасы» Муниципаль Бюджет Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение) эшчәнлеген жайга сала.

Бюджет учреждениесе Азнакай район Советы башкарма комитетының 30.04.98 ел, № 769 карары нигезендә Мәсгут ясле-бакчасы базасында, 138 теркәү номеры нигезендә төзелгән.

1.2. Бюджет учреждениесен Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты аша гамәлгә куючы булып тора. (Гамәлгә куючы адресы: 423330, Россия, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Азнакай шәһәре, Ленин урамы, 22 йорт).

Кадрлар, мәгълүмати, оештыру-эчтәлекле, методик, матди-техник, финанс-икътисадый тээмин итү өлкәсендә аерым функцияләрне гамәлгә куючы яисә гамәлгә куючы вәкаләтләр тапшырылган орган гамәлгә ашыра.

1.3. Белем бирү бюджет учреждениесе статусы: филиаллар челтәре булган балалар бакчасы; Оештыру-хокукый формасы-муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенен тибы – бюджет.

Төрә -балалар бакчасы (гомуми үсеш юнәлештәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү буенча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыра).

1.4. Бюджет учреждениесе үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» гы Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Мәгариф турында» гы Татарстан Республикасы Законы, шулай ук башка федераль законнар, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының закон чыгару һәм башка норматив-хокукый актлары, гамәлгә куючы карарлары һәм әлеге устав белән таяна.

1.5. Учреждениенен рәсми атамасы.

Рус телендә тулы рәсми исеме: муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад «Чишмә» села Масыгутово Азнакаевского муниципального района Республики Татарстан.

Рус телендә кыскартылган исеме: МБДОУ «Детский сад «Чишмә» с.Масыгутово Азнакаевского муниципального района РТ.

Татар телендә тулы исеме: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәсгут авылы «Чишмә» балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

1.6. . Учреждениенен урнашу урыны.

Юридик һәм фактик адрес: 423321, Татарстан Республика, Азнакай районы, Мәсгут авылы, Г. Баһманов урамы, 14 йорт.

Филиалның юридик адресы: 423321, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Мәсгут авылы, Баһманов урамы, 14 йорт.

Филиалның фактагы адресы: 423321, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Илбәк авылы, А.Вәлеиев урамы, 50 йорт.

Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора.

Оештыру-хокукый формасы-муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

Муниципаль учреждениенен тибы – бюджет.

Төрә -балалар бакчасы (гомуми үсеш юнәлештәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү буенча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыра).

1.7. Учреждение Татарстан Республикасы бюджеты һәм Азнакай муниципаль районы бюджеты хисабына муниципаль бурычны үтәүгә субсидияләр, шулай ук башка чыганаclar бүлөп бирү юлы белән финанслана.

1.8. Учреждениене Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты аша " Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге гамәлгә куя. (Гамәлгә куючы адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Азнакай шәһәре, Ленин урамы, 22 йорт).

Кадрлар, мәгълүмати, оештыру-эчтәлекле, методик, матди-техник, финанс-икътисадый тээмин итү өлкәсендә аерым функцияләрне гамәлгә куючы яисә гамәлгә куючы вәкаләтләр тапшырылган орган гамәлгә ашыра.

Учреждениенең милекчесе булып, “Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы” МКУ аша, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы тора, алга таба «Милекче».

Милекченең юридик һәм почта адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай шәһәре, М.Солтангалиев урамы, 24.

“Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе” (алга таба – «Мәгариф идарәсе») учреждение эшчәнлеген координацияләүне һәм жайга салуны гамәлгә ашыра.

1.9. Вәкаләтләргә гамәлгә ашырганда әлеге Уставның 1.6 пунктында күрсәтелгән органнар түбәндәге функцияләргә башкаралар:

1.9.1. Башкарма комитет:

- Учреждение Уставын раслый (Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр);
- учреждение житәкчесенең учреждение филиалларын төзү һәм бетерү, аның вәкилләкләрен ачу һәм ябу турындагы тәкъдимнәре буенча карар кабул итә;
- учреждениене үзгәртеп кору, бетерү, шулай ук аның тибын үзгәртү турында Карар кабул итә (мондый карар нәтижәләрен бәяләү буенча Комиссиянең уңай бәяләмәсе нигезендә);
- тапшыра торган акт яки баланс бүленешен раслый;
- ликвидация комиссиясен билгели һәм арадаш һәм ахыргы ликвидация балансларын раслый;
- әлеге Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрләре нигезендә учреждение өчен муниципаль йөкләмә формалаштыра һәм раслый;
- учреждениегә субсидияләр бүлеп бирү рәвешендә муниципаль заданиенең үтәлешен финанс белән тәэмин итә;
- учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеген планын раслый;
- баланы караган һәм караган өчен ата-ана түләвен һәм аның күләмен билгели;
- ата-аналарның аерым категорияләреннән (законлы вәкилләрдән) ата-ана түләвен киметү яки ата-ана түләвен алмау очракларын һәм тәртибен билгели.);
- «коммерциясез оешмалар турында " 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 9.2 статьясындагы 13 пункты белән билгеләнгән критерийларга туры килә торган критерийларга туры килә торган эре килешүләр башкаруны алдан килештерә»;
- «коммерцияле булмаган оешмалар турында " 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясында билгеләнгән критерийлар нигезендә билгеләнә торган учреждение катнашында килешүләргә хуплау турында карарлар кабул итә»;
- аеруча кыйммәтле мөлкәтнең исемлеген билгели;
- учреждение эшчәнлегенә нәтижәләре турында һәм аңа беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисап төзү һәм раслау тәртибен билгели;
- аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән билгеләнгән тәртиптә эш итүне килештерә;
- учреждениенең күчемсез мөлкәте белән эш итүне, шул исәптән арендага, бушлай файдалануга, билгеләнгән тәртиптә тапшыруны килештерә;
- күчемсез милекне арендага, чит оешмаларга билгеләнгән тәртиптә бушлай файдалануга тапшыру нәтижәләренә эксперт бәя бирә;
- учреждение эшчәнлегенең төп төрләренә караган, аларга билгеләнгән муниципаль биремнән тыш күрсәтелә торган хезмәтләр (эшләр) өчен физик һәм юридик затлар өчен түләү билгеләү тәртибен билгели;
- учреждениенең эшчәнлегенә һәм аңа беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисап бастырылырга тиешле массакуләм мәгълүмат чараларын билгели ;
- Гамәлгә куючының Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

1.9.2. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ:

- жир кишәрлеген (жир кишәрлекләрен) учреждениегә даими (сроксыз) файдалану хокукында тапшыруны гамәлгә ашыра;;
- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы муниципаль милкендә булган мөлкәтне оператив идарә итү хокукында оешмага беркетү турында Карар кабул итә, шулай ук билгеләнгән тәртиптә оператив идарәгә беркетелгән артык, файдаланылмый яки максатчан файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алу турында Карар кабул итә.;

- учреждениенен оператив идарәсенә беркетелгән муниципаль мөлкәт белән идарә итү, идарә итү, боерыкнамә, файдалану һәм сакланышын контрольдә тоту һәм хокук бозуларны ачыклаганда, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә аларны бетерү өчен кирәкле чаралар күрә.

1.9.3. Гамәлгә куючы вәкаләтләре кысаларында "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ:

- учреждение мөдире итеп билгели һәм аның вәкаләтләрен туктата, шулай ук аның белән хезмәт килешүен төзи, үзгәртә һәм өзә;

- штат расписаниесен һәм аларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүне килештерә;

- учреждениенен үсеш программасын килештерә;

- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген дәвам итү мөмкинлеге булмаган очракта, тәрбияләнүчеләрне ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмаларга күчерүне тәмин итә;

- учреждение житәкчесенә (шулай ук житәкче вазыйфасына кандидатларның) мәжбүри аттестациясен үткөрү тәртибен һәм срокларын билгели);

- Россия Федерациясе законнары белән расланган Дәүләт статистик күзәтүенен хисапчылык формалары, шулай ук гамәлгә куючы раслаган хисапчылык формалары буенча мәгълүмат җыю һәм гомумиләштерүне оешма эшчәнлеген контрольдә тоту;

- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләнгән башка функцияләренә һәм вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

1.10. Учреждение үз эшчәнлегендә Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына: Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законга, «коммерцияле булмаган оешмалар турында» Федераль законга, башка федераль законнарға, Россия Федерациясе Президенты Указларына һәм боерыкларына, Россия Федерациясе Хөкүмәтә карарларына һәм күрсәтмәләренә; «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы законнарына, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актларына, мәгариф идарәсенен жирле хокукый актларына, әлегә Устав һәм локаль норматив актларга, хезмәтне саклау кагыйдәләренә һәм нормаларына таяна.

1.11. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвеннән соң мөстәкыйль юридик зат булып тора.

1.12. Учреждение үз исемненән шартнамәләр төзәргә, милек һәм шәхси милек булмаган хокукларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, вазыйфаларны да, судта гариза бирүче һәм жавап бирүче булырга хокукы. Учреждение булып тора юридик зат, ия печатать белән балалары өчен үзләре исеме, мөстәкыйль баланс булырга мөмкин.

1.13. Учреждение үз йөкләмәләре буенча аның мөлкәт белән оператив идарә итү хокукындагы барлык мөлкәткә, учреждениегә беркетелгән мөлкәткә, шулай ук керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына сатып алынган керемнәргә, әлегә мөлкәтнең милекчесенә беркетелгән яисә учреждениегә бүлеп бирелгән мөлкәт, шулай ук күчәтсез мөлкәт хисабына сатып алынган мөлкәткә жавап бирә. Милекче учреждение йөкләмәләре буенча жавап бирми.

1.14. Әлегә Учреждение Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Азнакай муниципаль районы буенча жавап бирми.

1.15. Әлегә Уставта каралган һәм белем бирү процессын эзәрләүгә юнәлдерелгән финансу хужалык эшчәнлеген алып бару өлешендә юридик затның хокукы юридик затларның бердәм дәүләт реестрына язылу кертелгәннен соң барлыкка килә.

1.16. Учреждение гамәлгә ашыра, белем бирү эшчәнлеген нигезендә махсус рөхсәт – лицензия белем бирү эшчәнлегенә.

1.15. Россия Федерациясе законнары нигезендә Учреждение, үз алдына куелган бурычларны үтәү максатларында, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар, шул исәптән чит ил оешмалары белән турыдан-туры элемтәләр урнаштырырга хокукы, педагогик, фәнни һәм башка

берлэшмэлэргэ керергэ, конгресслар, конференциялар эшендэ катнашырга мөмкин. Элеге белем бирү берлэшмэлэре мэгарифне үстерү һәм камилләштерү максатларында оештырыла һәм үз уставлары нигезендэ эшли.

1.17. Учреждениедэ сәяси партияларнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берлэшмэләрнең) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.18. Учреждение санитария-гигиена, эпидемиягә каршы таләпләргә һәм янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләренә жавап бирүче бинада эшли.

1.19. Учреждениедэ тәрбияләнүчеләргә медицина хезмәте күрсәтү штаттагы медицина персоналы белән тәэмин ителә.

Медицина персоналы беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүне, хезмәткәрләрнең вакыт-вакыт медицина тикшерүләрен оештыруны гамәлгә ашыра.

Медицина персоналы оешманың мөдирләре белән бергә дөвалау-профилактика чараларын үткәрү, санитар-гигиеник нормаларны, тәрбияләнүчеләрнең туклану режимын һәм сыйфатын үтәү өчен жаваплы.

Учреждение медицина персоналы эше өчен тиешле шартлар булган бина тәкъдим итә. Учреждение тәрбияләнүчеләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту максатларында медицина хезмәткәрләренә эшен контрольдә тоту. Медицина персоналының функциональ бурычлары цикләрендә медицина хезмәтләрен Учреждение бушлай күрсәтә.

1.20. Тәрбияләнүчеләрне тукландыруны оештыру (азык-төлек продуктларын алу, саклау һәм исәпкә алу, азык-төлек блогында кулинария продукциясе житештерү, балаларны ашату өчен шартлар тудыру һ.б.) учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Учреждениедэ тәрбияләнүчеләрне тукландыру, шулай ук азык-төлек саклау һәм эзерләү өчен махсус жиһазландырылган бүлмәләр бүлеп бирелә.

Туклану сыйфатын, азык-төлек блогының санитар торышын, саклауның дөреслеген, продуктларны сату срокларын үтәүне контрольдә тоту учреждение мөдиренә йөкләнә.

1.21. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты-мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программалары буенча эшчәнлек алып бару.

1.21. Учреждениедэ биш көнлек эш атнасы буенча эш режимы билгеләнгән. Төркемнәр тулы көн режимында эшли (12 сәгать, 06.00 дән 18.00 гә кадәр).

1.22. Учреждениедэ түбәндәге төркемнәр булдырылган һәм эшли:

- гомуми үсеш юнәлешендәге;
- компенсацияләүче юнәлеш – логопед (сөйләм телләрә бозылган балалар өчен)

1.23. Учреждениенң филиаллары һәм вәкилләкләре юк.

## 2. Учреждениенң эшчәнлек предметы, максатлары, эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждениенң эшчәнлек предметы булып халыкка мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программасы буенча хезмәт күрсәтү тора. Күрсәтелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру барышында Учреждение Россия Федерациясе гражданның кеше, гаилә, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга конституциячел хокукын гамәлгә ашыра; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны, шәхеснең төрле яклап үсеше өчен уңай шартлар тудыруны тәэмин итә.

2.2. Учреждение эшчәнлегенә төп максатлары булып торалар:

- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеге,
- балаларны карау һәм карау буенча чаралар комплексын тормышка ашыру.

2.3. В эшчәнлекнең төп максаты сыйфатында Учреждение өстәмә гомуми белем бирү программалары – түбәндәге юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра:

- эстетик-сәнгати яктан;
- физкультура - сәламәтләндрү;
- социаль-педагогик.

2.4. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә түбәндәге төп эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыра:

- 2.4.1. Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру.
- 2.4.2. Балаларны карау һәм карау.
- 2.4.3. Сәнгать-эстетика, физкультура-сәламәтләндрерү һәм социаль-педагогик юнәлештәге өстәмә программаларны тормышка ашыру.
- 2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль биремне үти һәм муниципаль йөкләмәне үтәүдән баш тарта алмый.
- 2.6. Учреждение билгеләнгән муниципаль биремнән тыш, эшчәнлекнең төп төрләренә караган, гражданныр һәм юридик затлар өчен түләгән һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәтләр күрсәткәндә эш башкарырга, хезмәтләр күрсәтергә хокуклы. Күрсәтелгән түләүне билгеләү тәртибе гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.
- 2.7. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчалары хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре биремнәр буенча һәм түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан гыйбарәт.
- 2.8. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән кергән табыш учреждение тарафыннан аның устав максатлары нигезендә учреждениене үстерү һәм аның конкурентлылык сәләтен арттыру, шулай ук учреждение хезмәткәрләренә хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрү өчен кулланыла.
- 2.9. Учреждение түләүле хезмәтләр күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча төп, шул исәптән керем китерүче, физик һәм (яки) юридик затлар хисабына һәм түләүле хезмәтләр күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча төп эшчәнлек төрләрен бары тик шул рәвешле генә тормышка ашырырга хокуклы, чөнки бу үзе төзегән максатларга ирешүгә хезмәт итә:
- 2.9.1. Көндөзге вакытта балаларны карау буенча эшчәнлек.
- 2.9.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә йөрми торган балалар белән индивидуаль яки төркем белән дәресләр, аларны мәктәп шартларына яраклаштыру буенча.
- 2.9.3. Логопед хезмәтләре
- 2.9.4. Психолог хезмәтләре.
- 2.9.5. Театр тамашаларын, концертларны һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлеге.
- 2.9.6. Физкультура-сәламәтләндрерү эшчәнлеге.
- 2.9.7. Спорт бәйрәмнәрен оештыру һәм үткәрү буенча хезмәтләр.
- 2.9.8. Физкультура дәресләре буенча консультацияләр.
- 2.9.9. Балаларның ялын оештыру.
- 2.9.10. Консультация хезмәтләре (балаларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) педагогика, гомуми һәм яш психологиясе, гаилә психологиясе һәм тәрбия мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү.
- 2.9.11. Консультативные услуги по здоровому образу жизни.
- 2.9.12. Издательская деятельность (издание учебно-методических пособий).
- 2.9.13. Деятельность в области фотографии.
- 2.10. Учреждение не вправе осуществлять виды деятельности, не предусмотренные настоящим Уставом.
- 2.11. Түләүле хезмәтләр күрсәтү тәртибе тиешле локаль норматив акт – учреждениедә түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы Нигезләмә белән регламентлана. Түләүле хезмәтләр исемлеге һәр уку елына билгеләнә, боерыкта учреждение буенча беркетелә. Түләүле хезмәтләр турында мәгълүмат учреждениенә рәсми сайтында урнаштырыла.

### 3. Белем бирү эшчәнлеге

- 3.1. Учреждениенә белем бирү процессының төп максатлары булып түбәндәгеләр тора:
- балачак төрлеләгенә ярдәм итү; кешенә гомуми үсешендә мөһим этап буларак балачакның уникальлеген һәм үзкыйммәтен саклау;
  - мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү һәм һәр баланың шәхси үзенчәлекләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү өчен шартлар тудыру, бала үзе белем бирүне сайлауда актив катнаша, белем бирү субъектына әверелә;

- физик, интеллектуаль, әхлакый, эстетик һәм шәхси сыйфатларны үстерү, уку-уқыту эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру, баланың төрле эшчәнлек төрләрәндә танып-белү мәнфәгатләрен һәм танып-белү гамәлләрен үстерү;
- тәрбияләнгәнчеләрнең шәхесенә гомуми культурасын формалаштыру; рухи-әхлакый үсеш, гражданлык, хезмәт сөючәнлек, әйләнә-тирә табигатькә, Ватанга, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
- мәктәпкәчә яшәтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту;
- балаларның сөйләмән бозуга коррекцияне тәмин итү, аларга квалификацияле ярдәм күрсәтү;;
- олылар (ата-аналар (законлы вәкилләр), учреждениенә педагогик һәм башка хезмәткәрләре) һәм балалар арасында шәхси-үстерүче һәм гуманистик характердагы хезмәттәшлекне тәмин итү.

### 3.2. Учреждение эшчәнлегенә бурычлары булып тора:

- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген саклауны һәм ныгытуны тәмин итү ;
- яшәү урынына, женесенә, милләтенә, теленә, социаль статусына, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләргә (шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга) бәйсез рәвештә мәктәпкәчә балачак чорында һәр баланың тулы канлы үсешә өчен тигез мөмкинлекләр тәмин итү;);
- тәрбия-белем бирү процессы шартларында балаларның сөйләмән бозуда квалификацияле коррекция;
- балаларның сөйләмән бозуга төзәтмәләр кертүне, логопедка квалификацияле ярдәм күрсәтүне тәмин итү;
- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларның белем бирү программасын үзләштерүне тәмин итү, яшә һәм индивидуаль үзенчәлекләренә һәм махсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә алып, аларны төрле яклап үстерү, социаль адаптация;
- мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларының максатларын, бурычларын һәм эчтәлеген давамчан тотуны тәмин итү;
- үз-үзе, башка балалар, олылар һәм дөнья белән мөнәсәбәтләр субъекты буларак, һәр баланың сәләтләрен һәм ижади потенциалын үстерү, балаларның яшә һәм шәхси үзенчәлекләренә туры китереп үсешә өчен уңай шартлар тудыру;
- жәмгыятьтә кабул ителгән һәм рухи-әхлакый кыйммәтләр, кеше, гаилә, жәмгыять мәнфәгатләренә үз-үзенә тоту кагыйдәләре нигезендә белем һәм тәрбия бирү процессына берләштерү;;
- шәхеснә гомуми культурасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвешә кыйммәтләрен, аларның социаль, әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатларын үстерү, баланың инициативалылыгын, мөстәкыйльлеген һәм жаваплылыгын формалаштыру, уку-уқыту эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру.;
- балаларның яшә, шәхси, психологик һәм физиологик үзенчәлекләренә туры килә торган социомәдәни мохит формалаштыру;;
- балаларның сәламәтлеген саклау һәм үстерү мәсьәләләрендә гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) компетентлыгын арттыру.

3.3. Учреждение эшчәнлегә демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булганлык, гомумкешелек кыйммәтләре, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснә иреккә үсешә принципларына нигезләнә.

3.4. Учреждение «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары һәм әлегә Устав нигезендә белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, локаль норматив актлар эшләү һәм кабул итүдә мөстәкыйльлек аңлаган автономиягә ия.

3.5. Учреждение үзе гамәлгә ашыра торган белем бирү программалары буенча белем бирүнең эчтәлеген билгеләүдә, уку-методик тәмин ителешне, белем бирү технологияләрен сайлап алуда иреккә.

3.6. Түләүсез мәктәпкәчә белем алуға гражданның хокукларына дөүләт гарантиясеннән чыгып, Учреждение гомуми белем бирүнең киләсе дәрәжәсенә туры килә торган белем бирү - мәктәпкәчә белем бирү процессын гамәлгә ашыра.



3.7. Учреждение түбэндөгө өстөмө гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыра - спорт-саламатландерү, сэнгаты-эстетик һәм социаль-педагогик юнөлөштөгө өстөмө гомуми үсеш программаларын.

Тиешле шартлар булганда, Учреждение башка өстөмө белем бирү программаларын да гамэлгә ашыра ала.

3.7.1. Балаларга өстөмө белем бирү балаларның ижади сэләтләрен формалаштыруга һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, әхлакый һәм физик ихтыяжларын канәгәтлөндерүгә, саламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвешә културасын формалаштыруга, саламәтлекне ныгытуга, шулай ук буш вакытларын оештыруга юнәлтелгән. Балаларга өстөмө белем бирү аларның жәмгыять тормышына жайлашуын тәмин итә, шулай ук күренекле сэләтләре булган балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү. Балалар өчен өстөмө гомуми үсеш программалары балаларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнә.

3.7.2. Гомуми үсеш программаларын үзләштерүгә белем дәрәжәсенә карата таләпләр куелмыйча теләсә кайсы зат рөхсәт ителә.

3.7.3. Гомуми үсеш программаларының эчтәлегә, шулай ук алар буенча уку сроклары учреждение тарафыннан эшләнгән һәм расланган белем бирү программасы (мәгариф программалары) белән билгеләнә.

3.7.4. Учреждение бер яки төрле яшь категорияләрендә тәрбияләнүчеләр төркемнәренә тупланган мәнфәгәтләр (түгәрәкләр) берләшмәләрендә өстөмө гомуми үсеш программалары буенча белем бирү процессын оештыра.

3.7.5. Әлеге учреждениидә театр, музыка, сенсор эталоннарын үстерү, сэнгаты ижаты, сөйләмне үстерү, гади математик күзаллаулар формалаштыру, экспериментлау, туган телне өйрәтү, балаларны саламәтлөндерү буенча түгәрәкләр эшли ала.

3.7.6. Тиешле шартлар булганда учреждениидә башка юнөлөштөгө өстөмө гомуми үсеш программалары гамэлгә ашырылырга, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең башка берләшмәләре төзелергә мөмкин.

3.8. Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлегә һәм оештыру учреждениидә билгеләнә:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә төп гомуми белем бирү программасы (алга таба-ООП ДО);

3.9. ООП ДО Учреждениеләр мөстәкыйль рәвештә эшләнә һәм раслана:

- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә,

- мәктәпкәчә белем бирүнең тиешле төп белем бирү программаларын исәпкә алып,

- тәрбияләнүчеләрнең үсешен һәм социаль адаптациясен бозуларга коррекцияләүне тәмин итүче физик үсеш үзенчәлекләрен һәм физик мөмкинлекләре чикләнгән тәрбияләнүчеләрнең индивидуаль мөмкинлекләрен исәпкә алып.

3.10. Учреждение, билгеле бер тәрбияләнүченә үзенчәлекләрен һәм белем алу ихтыяжларын исәпкә алып, аларның эчтәлеген индивидуальләштерү нигезендә, Аеруча саклана торган табигый территорияләренә үзләштерүне тәмин итә торган белем бирү процессын оештыра.

3.11. Учреждение мәктәпкәчә белем алуга, шулай ук балаларның социаль үсешенә максималь дәрәжәдә ярдәм итүче физик мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен махсус психологик-педагогик алымнар, аралашу ысуллары һәм шартлары нигезендә иртә коррекция ярдәме күрсәтү өчен кирәкле шартлар тудыра.

3.12. Учреждениидә коррекция эше саламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларның төрле категорияләрен үстерүне бозуларны төзәтүне тәмин итүгә, аларга югары һөнәри белем бирү учреждениеләрен үзләштерүдә квалификацияле ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән, балаларның һәр категориясенә үсеш үзенчәлекләрен һәм махсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә ала.

3.13. Учреждение үз эшчәнлеген мәгариф турындагы законнар нигезендә, шул исәптән, башкарырга тиеш:

3.13.1. белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашыруны, тәрбияләнүчеләрне билгеләнгән таләпләргә туры килүне, кулланыла торган формаларның, чараларның, укыту һәм тәрбия алымнарының яшь, психофизик үзенчәлекләргә, сэләтләргә, тәрбияләнүчеләрнең ихтыяжларына һәм ихтыяжларына туры килүен тәмин итү;

3.13.2. тәрбияләнүчеләрнең, учреждение хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәмин итә торган билгеләнгән нормаларга туры китереп, тәрбияләнүчеләрне уку, тәрбияләү, аларны карап тоту өчен куркынычсыз шартлар тудырырга;

3.13.3. үтәргә хокукларын һәм ирекләрен тәрбияләнүчеләр, ата-аналар (законлы вәкилләре) тәрбияләнүчеләр, хезмәткәрләре учреждениесе.

3.14. Уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен, чыгарылыш сыйныф укучыларының белем сыйфаты, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең тормышы һәм сәламәтлеге өчен Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тота.

3.15. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган хокукларны бозу яисә законсыз чикләү, мәгариф эшчәнлеген оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфай затлары Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

#### 4. Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение белән идарә итү «Россия Федерациясендә мәгариф турында» гы Федераль закон нигезендә, бердәм идарә итү һәм коллегиаль, демократик, ачыклык, гомумкешелек кыйммәтләре, кеше тормышын һәм сәламәтлеген саклау, шәхеснең ирекле үсеше принципларына туры китереп гамәлгә ашырыла.

4.2. Учреждение белән турыдан-туры җитәкчелек итә торган оешманың бердәнбер башкарма органы булып тора.

4.3. Учреждение мөдирләре белән 3 (өч) елга вакытлы хезмәт килешүе төзелә.

Бер генә як та, гамәлдә булу срогы чыккач, вакытлы хезмәт килешүе өзәлүнә таләп итмәгән очракта һәм хезмәткәр хезмәт шартнамәсенең гамәлдә булу срогы чыкканнан соң эшен дәвам итә, хезмәт килешүенең ашыгыч характеры турындагы шарт үз көчен һәм хезмәт шартнамәсе төзелгән дип санала.

4.4. Учреждение мөдире әлеге Устав нигезендә Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе», «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы», «Азнакай муниципаль районы Финанс – бюджет палатасы»МКУ эшчәнлекләрендә финанс чараларын куллану мәсьәләсе буенча хисап тотты.

4.5. Учреждение мөдире үзе идарә итә, учреждение эшен оештыра, мәгариф, тәрбия эше һәм оештыру-хужалык эшчәнлеген өчен җаваплы, Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм аның белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә эшлэгән гамәлләре яки гамәл кылмавы өчен җаваплы.

4.6. Учреждение Мөдире:

- ышанычсыз рәвештә судларда, дөүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында учреждение исеменнән, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен кайгырта һәм аның исеменнән килешүләр төзи.;
- ышаныч кәгазе бирә;
- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шәхси счет ача;;
- федераль законнар нигезендә учреждениенең мөлкәте белән эш итә;;
- учреждениенең штат расписаниесен, учреждениенең эшчәнлеген регламентлаучы эчке документларын чыгара һәм раслый;
- хезмәткәрләргә эшкә алу, алар белән хезмәт килешүләрен төзү һәм өзү, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү өчен шартлар тудыру һәм оештыру;;
- педагогик хезмәткәрләргә уку йөкләнешен раслый;
- билгеләнгән акчалар чикләрендә, аны база һәм стимуллаштыру өлешенә бүлеп, хезмәткә түләү фондын формалаштыра;
- учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хакын, шул исәптән стимуллаштыручы өлешне (өстәмәләр, окладларга (вазыйфай окладларга), хезмәткәрләргә хезмәт хакы ставкаларына

өстәмәләр) билгеләүне тәэмин итә, хезмәткәрләрнең хезмәт сыйфаты өчен стимуллаштыручы түлүүләрне бүлү тәртибе турындагы расланган Нигезләмә нигезендә;

- Коллектив килешүендә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килешүендә билгеләнгән срокларда хезмәткәрләргә тиешле хезмәт хакын тулы күләмдә түлү;
- учреждениене квалификацияле кадрлар белән тәэмин итү буенча чаралар күрә;
- хезмәткәрләрне сыйфатлы хезмәткә мотивацияләүне арттыру, шул исәптән матди стимуллаштыру, учреждениедә хезмәт дәрәжәсен күтәрү, идарә итүне рационализацияләү һәм хезмәт дисциплинасын ныгыту буенча чаралар системасын тормышка ашыра ;
- локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү процедурасын оештыра;
- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен (хезмәткәрләрнең вәкилләкле органы фикерләрен исәпкә алып), учреждениенең башка локаль норматив актларын раслый;
- закон актларын һәм норматив документларны үтәү эшен оештыра;
- белем бирү эшчәнлеген матди-техник яктан тәэмин итүне, дүләт һәм жирле нормаларга һәм таләпләргә туры килгән биналарны, шул исәптән федераль дүләт белем бирү стандартлары нигезендә жиһазлауны гамәлгә ашыра;
- гамәлгә куючы һәм жәмәгатьчеләккә финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап бирә;
- учреждениене үстерү программасын эшләүне һәм раслауны оештыра;
- учреждениегә кабул итүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мөнәсәбәтләрен үзгәртүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мөнәсәбәтләрен туктатуны гамәлгә ашыра;
- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дүләт белем бирү стандартының үтәлешен тәэмин итә;;
- оешманың үз-үзен тикшерүне үткәрүне оештыра;
- оешманың педагогик хезмәткәрләрен биләгән вазыйфаларына туры килү-килмәүгә аттестацияләү үткәрүне оештыра;
- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, тәрбияләнүчеләрне һәм хезмәткәрләрне тукландыруны оештыру өчен кирәкле шартлар тудыра;
- тәрбияләнүчеләргә физик культура белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган һәм учреждениедә гамәлгә ашырыла торган тәрбияләнүчеләрнең законлы вәкилләренә ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә ярдәм итә;
- Интернет челтәрендә учреждениенең рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәэмин итә;
- «Россия Федерациясендә мәгариф турында " Федераль законның 34 статьясындагы 1 өлеше нигезендә тәрбияләнүчеләрнең академик хокукларын тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- педагогик хезмәткәрләрнең академик хокук һәм ирекләрен, шулай ук хезмәт хокукларын һәм социаль гарантияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- куркынычсыз хезмәт шартларын тәэмин итә;
- хезмәтне саклау, янгын куркынычсызлыгы буенча чаралар комплексын тормышка ашыра,
- учреждение бинасын вакытында карап, ремонтлый;
- дүләт хакимияте, жирле үзидарә органнары, оешмалар, жәмәгатьчелек, ата-аналар (законлы вәкилләр), гражданнар белән хезмәттәшлекне һәм хезмәттәшлекне тәэмин итә;
- устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанслау чыганаclarын һәм матди чараларны, шул исәптән иганәчеләр акчаларын жәлеп итә;
- гамәлдәге законнар һәм әлеге устав белән билгеләнгән учреждениенең коллегиаль идарә органнарының гына компетенциясен тәшкил итмәгән барлык мәсьәләләренә дә хәл итә.

#### 4.8. Учреждение Мөдире:

- жаваплы эшчәнлегә өчен учреждениесе алдында гамәлгә куючы;
- белем бирү процессы вакытында, шулай ук мәктәптән тыш чаралар үткәргәндә, учреждениенең эше өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә шәхси жаваплылык тотат;
- үз компетенциясенә караган функцияләрен үтәмәгән өчен; белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен жаваплылык тотат;
- бюджет акчаларын максатсыз файдаланган өчен жаваплы.

4.9. Учреждение алдында торган төп һәм оператив бурычларны хәл итү максатыннан учреждение мөдире боерыklar чыгара.

4.10. Учреждение мәдиренә Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә хокуklar, социаль гарантияләр һәм педагогик хезмәткәрләр өчен каралган социаль ярдәм чаралары, аерым алганда:

- ел саен үткәрелә торган төп озайтыла торган түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокукы.

4.11. Формасы коллегиаль идарәсе учреждениесе булып тора:

4.11.1 хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы.

4.11.2. Педагогик совет.

4.12. Учреждениенең иң югары коллегиаль идарә органы-хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы.

4.13. Гамәлдәге законнар нигезендә учреждениенең компетенциясе, вәкаләтләре, сроклары һәм идарә итүнең коллегиаль органнары эшчәнлеген карап тоту һәм аның локаль норматив актлары белән жайга салына.

4.15. Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) һәм педагогик хезмәткәрләрнең учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча фикерләрен исәпкә алу һәм учреждение тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылучы локаль норматив актлар кабул иткәндә тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча учредениедә неголегия булмаган идарә органнары оештырыла:

- Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) гомуми жыелышы.

Әлеге орган карарлар кабул итми, компетенциягә ия түгел, әмма аларның фикере учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча карарлар кабул иткәндә исәпкә алына. Эшчәнлек тәртибе учреждениенең локаль норматив актлары белән регламентлана.

4.16. Локаль норматив актлар әлеге Уставка һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына каршы килә алмый.

4.17. Учреждение эшчәнлеген Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, жирле үзидарә органнары актлары, аның эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар нигезендә оештыра.

## 5. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлегенә

5.1. Учреждение милке Азнакай муниципаль районы милкендә һәм әлеге Устав нигезендә мәгариф эшчәнлеген тәмин итү максатыннан оператив идарә хокукында учредениегә беркетелә.

Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәткә карата законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлегенә максатлары, Гамәлгә куючының биремнәре һәм Мөлкәтен аларга ия булу, файдалану һәм файдалану хокукы билгеләү нигезендә гамәлгә ашыра.

Учреждениенең устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлеге аңа даими файдалану хокукында бирелә.

5.2. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнары буенча жәза бирелергә мөмкин булган мөлкәтенә жавап бирә.

5.3. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык Департаментының территориаль органында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачыла торган шәхси счетлар (бюджет һәм бюджеттан тыш) аша аңа кергән акчалар белән операцияләрне башкара. Учреждение финанс-хужалык эшчәнлегенә планы нигезендә бюджет чараларын тоту буенча операцияләрне башкара.

5.4. Учреждение милекче ризалыгыннан башка гамәлгә куючы яисә үзенә гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт, шулай ук күчәмсез мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына аңа беркетелгән аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт белән эш итәргә хокукы түгел.

5.5. Аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт дигәндә күчәмле мөлкәт аңлашыла, аннан башка учреждениенең үз устав эшчәнлеген гамәлгә ашыруы шактый кыен булачак. Мөлкәтне аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт категориясенә кергү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте

тарафыннан билгеләнә. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт исемлекләре гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

5.6. Оператив идарә хокукындагы калган мөлкәт белән идарә итү хокукындагы Учреждение, әгәр Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында башкасы каралмаган булса, мөстәкыйль эш итәргә хокуклы.

5.7. Зур алыш-бирешләр һәм алыш-бирешләр гамәлгә куючының алдан ризалыгы белән генә башкарылырга мөмкин.

5.8. Учреждение мөдире гамәлгә куючы алдында, гамәлдәге закон таләпләрен бозып, теләсә нинди алыш-биреш ясау нәтижәсендә, учреждениегә китерелгән зыян күләмендә җавап тота.

5.9. Учреждение милекче алдында оператив идарәгә тапшырылган мөлкәтне саклау һәм нәтижәле файдалану өчен җаваплы.

5.10. Учреждениегә учреждениегә учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне читләштерү яки йөкләү ихтималы булган алыш-бирешләр кылу тыела.

5.11. Муниципаль заданиенең үтәлешен финанс белән тәэмин итү учреждениегә яисә учреждениегә мондый мөлкәт сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объекты буларак салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Әлеге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү Азнакай муниципаль районы, Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм федераль законнар белән тыелмаган башка чыганақлардан субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль биремдә каралмаган учреждениене үстерүгә юнәлдерелгән чараларны финанс белән тәэмин итү Азнакай муниципаль районы бюджетыннан субсидияләр хисабына башкарыла.

Муниципаль заданиене утеуге бирелген субсидия кулемен киметү аны утеу срогы девамында муниципаль заданиене тиешле узгерткен очракта гына тормышка ашырыла.

5.12. Учреждение мөлкәтен һәм финанс ресурсларын формалаштыру чыганақлары булып тора:

- бюджет һәм бюджеттан тыш чаралар;

- учреждениегә милекче тарафыннан тапшырылган мөлкәт;

- күрсәтелгән түләүле белем бирү хезмәтләреннән, шулай ук рөхсәт ителгән башка төр эшчәнлектән алынган керем;;

- Россия һәм (яки) чит ил юридик һәм физик затларының акчалары һәм түләүсез һәм (яки) хәйрия бүләкләре;;

- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә башка чыганақлар.

5.13. Физик һәм (яки) юридик затлар тарафыннан бүләк, иганә рәвешендә бирелгән акчалар, мөлкәт һәм башка милек объектлары, шулай ук учреждениенең үз эшчәнлегеннән кәргән һәм бу керемгә алынган милек объектлары учреждениенең мөстәкыйль карамагына керә һәм алар өчен ул булдырылган максатларга ирешү өчен кулланыла.

5.14. Мөлкәт белән оператив идарә итү хокукын гамәлгә ашырганда Учреждение бурычлы:

- устав эшчәнлегә максатлары нигезендә милекне нәтижәле һәм рациональ файдалану ;

- мөлкәтнең сакланышын һәм файдалануын максатчан билгеләнеше буенча гына тәэмин итәргә ;

- эксплуатация процессында норматив тузуга бәйле начарланудан тыш, мөлкәтнең техник торышы начарлануга юл куймаска;;

- Күчемсез һәм күчемсез милекне капитал һәм агымдагы ремонтлау.

5.15. Милекче учреждениегә беркетелгән, яисә учреждениегә әлеге мөлкәтне сатып алу өчен гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне артык, файдаланылмый яисә билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алырга хокуклы. Милекче учреждениедән алынган мөлкәтне үз теләгәнчә сарыф итәргә хокуклы.

Күчемсез милекне тартып алу һәм (яки) читләштерү " Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы»МКУ карары нигезендә башкарыла.

5.16. Зур алыш булырга мөмкин совершена учреждениесе белән генә алдан ризалыгы милекче, гамәлгә куючы.

Акча белән эш итү, федераль закон нигезендә мөстәкыйль эш итәргә хокуклы башка мөлкәтне читләштерүгә, шулай ук мондый алыш-бирешнең бәясе яки читләштерелә торган яки тапшырыла торган мөлкәтнең бәясе соңгы хисап датасына аның бухгалтерлык хисабы мәгълүматлары буенча

билгеләнә торган активларның баланс бәясенә 10 процентыннан артып китү шарты белән мондый мөлкәтне файдалануга яки залогка тапшыруга бәйле алыш-биреш яки берничә үзара бәйле алыш-биреш дип таныла.

Күрсәтелгән таләпләрне бозып ясалган зур килешү, икенче якның килешүдә белүе яки учреждение милекчесенә башлангыч ризалыгы булмавы турында белергә тиеш булуы расланган очракта, учреждение яки милекченә дөгъвасы буенча гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

5.17. Учреждение, гамәлдәге законнар нигезендә яки үзәкләштерелгән бухгалтерия белән килешү нигезендә, оператив, бухгалтерия һәм статистика исәбен алып бара.

5.18. Учреждениене бетергән очракта ликвидацияләнгән учреждение кредиторларының таләпләре Россия Федерациясе законнары нигезендә түләттерелергә мөмкин булган мөлкәт хисабына канәгатьләнделә. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләнделгәннән соң калган учреждениенә Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә юкка чыгарылган учреждениенә йөкләмәләре буенча түләттерү мөрәжәгать ителә алмый торган Күчемсез һәм күчемсез мөлкәт милек милекчегә ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла. Милекче әлегә мөлкәтне Азнакай муниципаль районының ведомство буйсынуындагы мәгариф учреждениеләре чөлтәрен үстерү максатларына юнәлтә

## 6. Учреждение хезмәткәрләре

6.1. Учреждениедә, житәкче һәм педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары белән беррәттән, өстәмә функцияләр башкаручы административ-хужалык, укыту-ярдәмче, кухня һәм хезмәт күрсәтүче персонал (алга таба – хезмәткәрләр) вазыйфалары да каралган.

6.2. 6.1. күздә тотылган вазыйфаларны биләү хокукы. квалификация белешмәләрендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар һәм (яисә) һөнәри стандартларга ия.

6.3. Учреждение хезмәткәрләре хокукы:

- учреждение белән идарә итүдә әлегә Устав һәм (яки) учреждениенә локаль норматив актлары белән билгеләнгән тәртиптә катнашу, аерым алганда, хезмәткәрләренә гомуми җыелышы эшчәнлегендә катнашу;

- куркынычсызлык һәм гигиена таләпләренә җавап бирүче хезмәт шартлары;

- федераль закон тарафыннан билгеләнгән эш вакытының максималь озынлыгы, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, ел саен түләнә торган ял, учреждениенә коллектив килешүе, Хезмәт Кодексы, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килешүе нигезендә кайбер һөнәрләр, эшләр һәм аерым категория хезмәткәрләр өчен кыскартылган көн, кыскартылган ял;;

- коллектив килешү нигезендә китапханә, мәгълүмат ресурслары, уку-укыту, методик һәм башка бүлекчәләр белән түләүсез файдалану;;

- аның квалификациясе нигезендә хезмәткә түләү, тарификация нәтижәләре буенча һәркемгә шәхсән билгеләнә һәм башкарыла торган эш күләме;

- үз квалификациясе, хезмәт катлаулылыгы, башкарылган эшнә күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын вакытында һәм тулы күләмдә түләү (коллектив килешү);

- санитар-гигиена нормаларына, хезмәтне саклау нормаларына туры килә торган, кирәкле җиһазлар, пособиеләр һәм башка материаллар белән тәмин ителгән эш урынын алу;;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һөнәри эзерлек, яңадан эзерләү һәм үз квалификациясен күтәрү;;

- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә хезмәттәге һәм иҗтимагый тормыштагы казанышлары өчен бүләкләү;;

- учреждениедә билгеләнгән өстәмәләренә, өстәмә түләүләренә, шулай ук стимуллаштыручы характердагы түләүләренә алу, расланган хезмәт өчен түләү фонды кысаларында, өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр турында Нигезләмә нигезендә;

- һөнәри намус һәм абруйны яклау;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә учреждение администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә шикаять бирү;

- закон белән билгеләнгән тәртиптә шәхси мәгълүматларны яклау.

5.4. Учреждение хезмәткәрләре бурычлы:

- соответствовать требованиям квалификационных характеристик;

- хезмэт дисциплинасын үтэргэ, гадел һәм намус белән эшлэргэ, хакимият карарларын вақытында һәм төгөл үтэргэ, эш вақытын житештерү хезмәте өчен кулланырга.;
- үтэргэ, эчке хезмэт тәртибе кагыйдэләрен, башка локаль норматив актлар учреждениесе;
- башка хезмәткәрлэргэ хезмэт вазыйфаларын башкарырга комачаулаучы гамәлләрдән тыелырга;
- матди кыйммәтләрне һәм документларны саклауның билгеләнгән тәртибен үтэргэ;
- жиһазларны нәтижәле һәм сакчыл куллану, электр энергиясен, суны һәм башка матди ресурсларны бәрәкәтле һәм бәрәкәтле тоту;
- куркынычсызлык техникасы һәм хезмәтне саклау, житештерү санитариясе, гигиена, янғын куркынычсызлыгы таләпләрен үтэргэ, тиешле кагыйдәләр һәм Инструкциялар белән каралган таләпләрне үтэргэ, кирәкле шәхси саклану чараларыннан файдаланырга;
- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарына (законлы вәкилләренә) һәм коллектив әгъзаларына карата әдәпле, игътибарлы булырга, белем бирү өлкәсендә катнашучыларның хокукларын белергә һәм хөрмәт итэргэ;
- медицина тикшерүләрен үткәру кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән вақытта вақыт-вақыт медицина тикшерүләрен узарга, тиешле прививкаларны вақытында ясатырга.;
- нормаль эшне (гади, авария) тоткарлаучы яки кыенлаштыручы сәбәпләрне һәм шартларны кичекмәстән юкка чыгаруга чаралар күрергә һәм администрациягә бу хәл турында кичекмәстән хәбәр итэргә.

6.5. Учреждение хезмәткәрләре федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм очракларда үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жаваплы.

5.6. Хезмәткәрләрнең хокукый статусы (хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы), шулай ук аларның социаль гарантияләре һәм ташламалары «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Хезмэт кодексы, санитария-эпидемиология кагыйдәләре һәм нормативлар таләпләре, учреждениенең эчке хезмэт тәртибе кагыйдәләре, вазыйфаи инструкциялар һәм хезмәткәрләр белән хезмэт килешүләре нигезендә билгеләнә.

## 7. Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы астында учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы аның хезмэт бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясарга мөмкин һәм шул чакта учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы һәм хезмәткәре булып торган учреждениенең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыklar килеп чыгарга мөмкин.

7.2. Хезмэт вазыйфаларын тиешенчә башкаруга тәсир итүче яки йогынты ясарга мөмкин булган учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы астында учреждение хезмәткәренә акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән үз-үзе өчен яки өченче затлар өчен милек хокуклары яки мөлкәти характердагы хезмэт күрсәтүләр рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге аңлана.

7.3. Учреждение мәдире учредительгә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итэргә тиеш.

Учреждение хезмәткәре учреждение мәдиренә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуучанлык барлыкка килү турында хәбәр итэргә бурычлы. Учреждение мәдиренә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе учреждение мәдирләре тарафыннан билгеләнә.

## 8. Учреждение эшчәнлеген регламентлау

8.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен жайга сала торган нормалар булган (алга таба - локаль норматив актлар), үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул итә.

8.2. Эшчәнлеген регламентлаштыру өчен Учреждение локаль норматив актларның түбәндәге төрләрен эшли һәм кабул итә:

- килешүләр (шул исәптән күмәк килешү);
- оешма эшчәнлегенә оештыру, дисциплинар, хужалык һәм башка махсус якларын (шул исәптән эчке хезмэт тәртибе кагыйдәләре, учреждениегә кабул итү кагыйдәләре, тәрбияләнүчеләрне эчке тәртип кагыйдәләре һ. б.) регламентлый торган кагыйдәләр.);

- теге яки бу функцияне башкару, нинди дә булса эшчәнлек алып бару тәртибен, ысулын билгели торган күрсәтмәләр (шул исәптән вазыйфай инструкциялар, эш башкару инструкцияларе, хезмәтне саклау буенча күрсәтмәләр һ. б.););

- идарә органының хокукый статусын яки үз вәкаләтләренең нинди дә булса тормышка ашыру тәртибен билгели торган нигезләмәләр (шул исәптән тәрбияләнүчеләрнең дәрәс режимын регламентлаштыра торган тәртип; тәрбияләнүчеләрне күчерү, күчерү һәм янадан торгызу тәртибе һәм нигезләре, барлыкка килү, туктату һәм рәсмиләштерү тәртибе;

8.3. Учреждениедә локаль норматив актларны эшләү, килештерү, кабул итү һәм раслау буенча түбәндәге тәртип билгеләнде:

- белем бирү процессын оештыру мәсьәләләрен регламентлаучы локаль норматив актлар педагогик советны кабул итә;

- хезмәткәрләренең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар хезмәткәрләренең гомуми жыелышын кабул итә;

- идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы локаль норматив актларны учреждение мөдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән кабул итә (белем бирү мөнәсәбәтләрендә конкрет катнашучыларның мәнфәгатьләрен яклаучы коллегиаль орган белән килешү буенча, аерым алганда, педагогик совет белән-педагогик совет турында Нигезләмә);

- тәрбияләнүчеләрнең, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актларны учреждение мөдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән (педагогик совет белән килешү буенча) кабул итә)

8.4. Учреждениенең коллегиаль органнары тарафыннан кабул ителгән локаль норматив актлар учреждение мөдире боерыгы белән раслана.

## 9. Учреждение Уставын үзгәртү тәртибе

9.1. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

9.2. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне дәүләт теркәве Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.3. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә салым органында теркәлгәннән соң үз көченә керә.